

AVIZ

**referitor la proiectul de Ordonanță de urgență pentru modificarea
și completarea Legii nr.136/1995 privind asigurările și
reasigurările în România**

Analizând proiectul de Ordonanță de urgență pentru
modificarea și completarea Legii nr.136/1995 privind asigurările
și reasigurările în România, transmis de Secretariatul General al
Guvernului cu adresa nr.121 din 21.06 .2005,

CONSILIUL LEGISLATIV

În temeiul art.2 alin.1 lit.a) din Legea nr.73/1993, republicată și art.48(2)
din Regulamentul de organizare și funcționare a Consiliului Legislativ,

**Avizează favorabil proiectul de ordonanță de urgență, cu
următoarele observații și propuneri:**

1. Proiectul de ordonanță de urgență are ca obiect modificarea și
completarea Legii nr.136/1995 privind asigurările și reasigurările în
România, în scopul corelării acesteia cu Legea nr.32/2000 privind
societățile de asigurare și supravegherea asigurărilor, precum și al
armonizării sale cu prevederile directivelor europene din acest
domeniu, potrivit angajamentului asumat de România în cadrul
procesului de negociere a Capitolului 3 - Libera circulație a serviciilor.

2. În contextul acquisul-ui comunitar, domeniul asigurărilor și
reasigurărilor reprezintă o activitate aflată într-o permanentă și
complexă dinamică legislativă, inițiată la începutul anilor '70 pe baza
legislațiilor statelor membre și dezvoltată ulterior prin armonizarea
acestor reglementări naționale în scopul realizării libertății de circulație
a serviciilor și a persoanelor, în cadrul Pieței Interne a Uniunii
Europene.

Necesitatea funcționării fără obstacole a pieței unice a impus, în timp, adoptarea la nivel comunitar a mai multor norme juridice elaborate pe categorii de asigurări, cele mai importante fiind *asigurările de viață, asigurările generale, asigurările de răspundere civilă decurgând din accidente produse de autovehicule sau aeronave* ș.a. Astfel, armonizarea la nivelul dreptului comunitar a legislațiilor interne în domeniul asigurărilor a cunoscut mai multe etape, începând cu anul 1979 când a fost adoptată așa-numita *prima directivă 79/267/CEE* privind coordonarea dispozițiilor legislative și administrative referitoare la accesul la activitatea de asigurări de viață, urmată de *a doua directivă 90/619/CEE*, și *a treia directivă 92/96/CEE* în același domeniu, al căror obiectiv a fost impus de eliminarea oricărui tratament discriminatoriu în materie de **liberă stabilire a persoanelor și de liberă circulație a serviciilor**. Textul acestor directive a fost preluat, modificat și dezvoltat în cuprinsul ultimei directive în domeniu, și anume **Directiva 2002/83/CE privind asigurarea pe viață**, care de altfel le și abrogă pe cele enunțate mai sus.

În paralel cu reglementările la această categorie de asigurări au fost adoptate reglementări pentru celelalte categorii de asigurări, cum ar fi **Directiva 2000/26/CE referitoare la apropierea legislațiilor statelor membre în ceea ce privește asigurarea de responsabilitate civilă rezultând din circulația vehiculelor cu automotor sau Directiva 2002/13/ de modificare a Directivei 73/239/CEE referitor la marja de solvabilitate a întreprinderilor de asigurări generale**.

Toate aceste reglementări converg la realizarea **unui regim juridic-administrativ unitar la nivelul întregului spațiu comunitar**, care funcționează într-o strânsă cooperare cu legislațiile naționale, precum și cu structurile naționale cu autoritate în domeniu, menit să asigure eficiența funcționare a sistemului, atât în interiorul spațiului comunitar, cât și în cazul intervenției elementelor de extraneitate.

În contextul procesului de negocieri pe care România l-a purtat în perioada februarie 2000 - decembrie 2004, domeniul asigurărilor și supravegherea funcționării acestora a fost inclus în cuprinsul Capitolului 3 de negocieri purtate cu Comisia Europeană, intitulat **Libera circulație a serviciilor**, fiind considerat ca având tangență și cu Capitolul 2 ce vizează **Libera circulație a persoanelor** - subcapitolul *dreptul de stabilire*.

Întrucât în sistemul dreptului intern, au fost preluate și adaptate, până în prezent, principiile fundamentale, precizăm că în ultimele **Rapoarte de țară**, elaborate de Comisia Europeană s-a reținut că **Legea nr.136/1995** privind asigurările și reasigurările în România, precum și **Legea nr.32/2000** privind societățile de asigurare și supravegherea asigurărilor, au creat **cadrul general, inclusiv premisele pentru asigurarea unui cadru instituțional și financiar** necesar supravegherii prudențiale a activității de asigurare, în concordanță cu acquis-ul comunitar și cu practica internațională în domeniu (normele Asociației Internaționale a Autorităților de Supraveghere a Asigurărilor (IAIS)).

Tot ca evaluare a legislației interne, în cadrul Agendei de lucru a celui de al patrulea Subcomitet de Asociere România-Uniunea Europeană, care a avut loc la data de 27 mai a.c. la București, s-a concluzionat că în ceea ce privește procesul legislativ, **Comisia de Supraveghere a Asigurărilor** și-a continuat activitatea de armonizare a legislației secundare comunitare și s-a apreciat că, în prezent, ***din cele 50 de regulamente elaborate, un procent de 90% reprezintă transpunerea acquis-ului comunitar în domeniu asigurărilor.***

Analizând din perspectiva dreptului comunitar prezentul proiect ce vizează modificarea **Legii nr.136/1995**, se constată că modificările propuse sunt elaborate în concordanță cu textele din reglementările comunitare, așa cum sunt prezentate de inițiator în Nota de Fundamentare și enunțate în Anexa la proiect.

Cu toate acestea, semnalăm că modificările propuse realizează o **transpunere parțială a directivelor menționate, dispoziții de regulă introductive (art.1-3), fără să se realizeze o preluare integrală sau detaliată a conținutului acestora și care să creeze un regim unitar și articulat.**

3. La alineatul al treilea din preambul, propunem înlocuirea expresiei “de apariția legii”, care este improprie stilului normativ, prin sintagma “de intrarea în vigoare a legii”.

4. În vederea asigurării conformității cu prevederile art.40 alin.(3) din Legea nr.24/2000 privind normele de tehnică legislativă pentru elaborarea actelor normative, republicată, este necesar ca formula introductivă să se refere la „Constituția României”, astfel:

“În temeiul art.115 alin.(4) din Constituția României, republicată”.

5. La **art.I pct.1 partea dispozitivă**, este necesară înlocuirea mențiunii “articolul 1¹” prin “**art.1¹**”, potrivit uzanței redactării actelor normative.

La textul propus pentru **art.1¹**, din rațiuni de tehnică legislativă, articolul trebuie numerotat, prin introducerea, în fața textului, a mențiunii “**Art.1¹**”.

Formulăm aceeași propunere pentru toate situațiile asemănătoare din cadrul proiectului.

La **lit.g)**, semnalăm că, potrivit art.47 alin.(2) din Legea nr.24/2000, republicată, o enumerare distinctă, marcată cu o literă, nu poate cuprinde, la rândul ei, o altă enumerare. Din acest motiv, este necesară reamenajarea textului, cu respectarea prevederilor alin.(3) al aceluiași articol, conform cărora dacă ipoteza marcată cu o literă necesită o dezvoltare sau o explicare separată, aceasta se face printr-un alineat distinct care să urmeze ultimei enumerări.

6. La **pct.3** referitor la **art.5 alin.2**, propunem înlocuirea expresiei “conform paragrafului 1”, din rândul 1, prin “conform **alin.1**”, potrivit exigențelor tehnicii legislative.

7. La **pct.4** referitor la **art.9**, pentru corelare cu denumirea de la textul propus la pct.1 pentru art.1¹ lit.a), propunem înlocuirea cuvântului “contractantul”, din rândul 1, prin expresia “contractantul asigurării”.

8. La **pct.5 partea dispozitivă**, întrucât literele nu se regăsesc printre structurile de bază ale unui act normativ, este necesară reformularea textului, astfel:

“5. La **articolul 10 alineatul 3, litera b)** se modifică și va avea următorul cuprins:”.

După același model propunem și reformularea **părții dispozitive a pct.28**.

9. La **pct.7** referitor la **art.14**, pentru claritatea exprimării, recomandăm înlocuirea sintagmei “este îndreptățit să recupereze” prin “**acesta este îndreptățit să o recupereze**”.

10. La **pct.8 partea dispozitivă**, din considerente de tehnică legislativă, propunem următoarea redactare:

“8. **Alineatul 2 al articolului 17** se modifică și va avea următorul cuprins:”.

Conform aceluiași model propunem și reformularea **părții dispozitive a pct.13**.

Tot la pct.8 referitor la **art.17 alin.2**, dispoziția propusă este neclară, neînțelegându-se cu privire la ce este obligat asigurătorul să-l informeze pe asigurat. De aceea, sugerăm revederea sa.

11. La **pct.10** referitor la **art.22 alin.1**, din rațiuni de tehnică legislativă, propunem înlocuirea sintagmei “conform articolului 54 aliniatele 2 și 3” prin “conform **art.54 alin.2 și 3**”.

De asemenea, la **alin.2**, propunem înlocuirea expresiei “la aliniatul precedent” prin “la **alin.1**”.

12. La **pct.12 partea dispozitivă**, pentru un plus de precizie, propunem inserarea, după expresia “un nou alineat”, a mențiunii “**alin.4**”, aceasta fiind exprimarea uzuală în cazul completărilor.

Pentru toate situațiile asemănătoare din cadrul proiectului, în care se introduce un nou alineat, formulăm propunerea de a se preciza numărul acestuia: fie cifra imediat următoare cifrei alineatului după care se introduce, dacă acesta din urmă este ultimul alineat, fie aceeași cifră însoțită de un indice cifric cu cea a alineatului după care se introduce, dacă acesta din urmă este urmat de alt/alte alineate.

13. La **pct.13** referitor la **art.36 alin.2**, întrucât intervenția legislativă vizează numai alin.2, nu întregul articol, mențiunea “Art.36” care figurează în fața textului propus trebuie eliminată.

Totodată, semnalăm că **cea de a doua frază**, în care se prevede continuarea contractelor de asigurare încheiate până la data intrării în vigoare a legii de modificare, în condițiile și termenii acceptați la data încheierii acestora, **are caracterul unei dispoziții tranzitorii, care trebuie să constituie obiectul unui articol separat, marcat cu cifră romană**, plasat, eventual, după art.II, cu consecința renumerotării articolelor subsecvente.

14. La **pct.17** referitor la **art.49**, pentru respectarea prevederilor art.47 alin.(1) din Legea nr.24/2000, republicată, elementele enumerării trebuie marcate cu litere mici, nu cu liniuțe.

Totodată, la **cea de a 2-a liniuță**, pentru un plus de precizie, recomandăm adăugarea, în finalul textului, a sintagmei “**în care s-a produs accidentul**”.

15. La **pct.18 și 19**, întrucât ambele vizează modificarea aceluiași articol, pentru o mai bună sistematizare a dispozițiilor propuse, ca și pentru suplețea proiectului, recomandăm comasarea lor într-un singur punct, cu următoarea parte dispozitivă:

“18. Alineatele 2 și 4 ale articolului 50 se modifică și vor avea următorul cuprins:”.

În continuare, se vor reda textele propuse pentru aceste alineate și se va elimina partea dispozitivă a pct.19.

Pe cale de consecință, se va proceda la renumerotarea corespunzătoare a punctelor subsecvente.

16. La pct.19 referitor la art.50 alin.4, având în vedere definiția autovehiculului de la textul propus la pct.1 pentru art.1¹ lit.b), sugerăm să se analizeze dacă nu este cazul ca textul să se refere la **autovehicul**, nu la vehicul.

Sugestia este valabilă și pentru pct.24 referitor la art.56 alin.3, penultimul rând.

17. La pct.22 referitor la art.54 alin.1, din rațiuni de tehnică legislativă, propunem înlocuirea mențiunii “articolul 49”, din rândul 1, prin “**art.49**”.

La **alin.5**, trimiterea la alin.7 este eronată, în realitate fiind vorba despre **alin.4**. De aceea, este necesară efectuarea corecturii de rigoare.

18. La pct.23 referitor la art.55 alin.4, pentru corelare în plan terminologic cu norma propusă la pct.35 pentru art.63 alin.1 lit.f), propunem înlocuirea expresiei ”vor menționa în scris”, din rândul 1, prin ”**vor declara în scris**”.

La **alin.5**, pentru realizarea acordului gramatical corect, este necesară înlocuirea sintagmei “nu au notificat”, din penultimul rând, prin “**nu a notificat**”.

Tot la alin.5, se pune însă întrebarea ce se întâmplă în situația în care urmările evenimentului asigurat, în speță producerea prejudiciului, apar ulterior expirării termenului prevăzut de text, situație în care persoana păgubită este înlăturată de la dreptul la despăgubiri. De aceea, sugerăm să se reflecteze asupra dispoziției propuse.

La **alin.6**, pentru corelare cu art.22 la care chiar textul face trimitere, propunem înlocuirea expresiei “asigurătorul acesteia” cu “**asigurătorul**”.

19. La pct.24 partea dispozitivă, întrucât art.56 în vigoare se compune din trei alineate, iar în cazul de față, deși se enunță doar modificarea acestora, se mai introduce un alineat, propunem reformularea părții dispozitive astfel:

“24. **Articolul 56** se modifică și va avea următorul cuprins:”.

La textul propus pentru **alin.1**, din rațiuni ce țin de tehnica legislativă, propunem înlocuirea mențiunii “potrivit articolului 48 alineat 2” prin “potrivit **art.48 alin. 2**”.

20. La **pct.28** referitor la **art.60 alin.4 lit.b)**, pentru evitarea unei repetări în raport cu prevederile părții introductive a **alin.4**, potrivit căreia “ ... Comisia de Supraveghere a Asigurărilor va adopta în baza legii **norme prin care va stabili:**”, propunem eliminarea sintagmei “Norme prin care se stabilește”.

21. La **pct.30** referitor la **art.61 alin.2**, pentru respectarea regulilor de tehnică legislativă, propunem înlocuirea sintagmei “conform articolului 5”, din rândul 2, prin “conform **art.5**”.

22. La **pct.35** referitor la **art.63 alin.1 partea introductivă**, sintagma “dacă, potrivit condițiilor în care au fost săvârșite nu constituie infracțiune conform legii penale” este în dezacord cu definiția dată contravenției de Ordonanța Guvernului nr.2/2001 privind regimul juridic al contravențiilor, care prevede că fapta descrisă drept contravenție în actul normativ și prevăzută cu sancțiune contravențională nu poate fi decât contravenție, nimeni neputând să schimbe prin interpretare caracterizarea ei juridică. Tocmai pentru a elimina orice confuzie între contravenții și infracțiuni, prin ordonanța menționată a fost eliminată din definiția contravenției compararea pericolului social al acesteia cu cel al infracțiunii, iar prin Legea nr.180/2002 s-a introdus precizarea de principiu conform căreia “legea contravențională apără valorile sociale care nu sunt ocrotite prin legea penală”. Ca atare, sugerăm eliminarea din text a sintagmei de mai sus.

Totodată, la **lit.f)**, pentru un plus de precizie, propunem înlocuirea sintagmei “prevăzută de art.55” prin “prevăzută **la art.55 alin.4**”.

De asemenea, la **lit.g)**, din aceleași considerente, propunem înlocuirea mențiunii “art.55” prin “**art.55 alin.6**”.

La **alin.2**, considerăm că raportarea la felul unității monetare naționale ar trebui să se facă în funcție de momentul intrării în vigoare a ordonanței de urgență al cărei proiect este supus avizării. Astfel, dacă ordonanța de urgență intră în vigoare înainte de 1 iulie, considerăm că amenda ar trebui exprimată în lei actuali, întrucât **art.5 alin.(1)** din Legea nr.348/2004 privind denominarea monedei

naționale, cu modificările și completările ulterioare, prevede convertirea automată a acestora în lei noi, conform raportului prevăzut la art.1 din aceeași lege. Dacă însă ordonanța de urgență intră în vigoare după data de 1 iulie, nu ar mai trebui să se precizeze că este vorba despre lei noi, întrucât art.1 din legea sus-menționată statuează că leul nou va fi unitatea monetară națională a României începând cu data de 1 iulie 2005.

La **lit.b)**, contextul impune înlocuirea sintagmei “la data constatării”, din rândul 2, prin “**datei constatării**”.

La **lit.d)**, pentru o corectă și precisă informare, propunem înlocuirea mențiunii “art.2 pct.62” prin “art.2 **lit.C** pct.62”. Menționăm că lit.C a fost introdusă în Legea nr.32/2000 prin Legea nr.403/2004.

Totodată, propunem inserarea, după mențiunea “Legea nr.32/2000” a titlului acesteia, și anume: “**privind societățile de asigurare și supravegherea asigurărilor**”.

23. La **pct.36** referitor la **art.64 alin.1**, pentru rigoare normativă, propunem înlocuirea sintagmei “persoanele fizice și juridice”, din rândul 1, prin “persoanele fizice **sau** juridice”.

Totodată, semnalăm că, în rândul 2, s-a scris greșit, de două ori, “cu amendă”.

24. La **art.II**, pentru corelare cu ansamblul reglementărilor propuse prin prezentul proiect, propunem eliminarea din rândul 2 a cuvântului “terților”.

În același timp, pentru respectarea normelor de tehnică legislativă, propunem înlocuirea sintagmei “articolul 25, alineatul 4 din Legea 32/2000” prin “**art.25 alin.4** din Legea **nr. 32/2000**”.

Totodată, pentru evitarea unei interpretări eronate, recomandăm să se precizeze despre aplicarea cărei legi face referire textul.

25. La **art.III**, având în vedere natura juridică a prezentului proiect, este necesară înlocuirea expresiei “Prezenta lege” prin “prezenta **ordonanță de urgență**”.

Formulăm aceeași observație și pentru **art.IV** și **V**.

Totodată, sugerăm să se reanalizeze termenul de intrare în vigoare, în sensul corelării cu dispozițiile art.4 alin.(1) și (2) din Ordonanța Guvernului nr.2/2001 privind regimul juridic al contravențiilor, cu modificările și completările ulterioare, potrivit cărora actele normative prin care se stabilesc și se sancționează

contravenții intră în vigoare în termen de 30 de zile de la data publicării, iar în cazuri urgente se poate prevedea intrarea în vigoare într-un termen mai scurt, dar nu mai puțin de 10 zile.

26. La **art.IV**, pentru o exprimare uzuală, propunem înlocuirea sintagmei “dându-se articolelor o nouă numerotare” prin “dându-se **textelor** o nouă numerotare”.

27. Întrucât, potrivit uzanței redactării actelor normative, norma care dispune republicarea actului de bază constituie articolul final, recomandăm ca art.V să fie plasat după art.III.

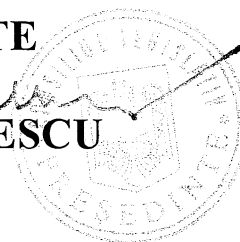
28. Având în vedere prevederile art.43 alin(1) din Legea nr.24/2000, republicată, este necesar ca textul propus în **anexă** privind transpunerea în prezentul proiect a directivelor să fie inserat sub forma unei mențiuni după partea dispozitivă a proiectului, nu în anexă, astfel:

“Prezenta **ordonanță de urgență** transpune:

1. Directiva 72/166/CEE a **Consiliului** din ...;
2. Directiva 84/5/CEE a **Consiliului** din ...;
3. Directiva 90/232/CEE a **Consiliului** din ...;
4. Directiva 2000/26/CE a **Parlamentului european și a Consiliului** din ...”.

PREȘEDINTE

dr. Dragoș ILIESCU

București

Nr. *781/27.06.2005*